

Til Roald Amundsens undsetning.

Det franske polarskib „Pourquoi-Pas“ på ferd nordover om få dager.

Jean Charcit: «Jeg vil søke etter Roald Amundsen i juli og august. Men et år kan gå, uten at vi behøver å miste håpet. I polarisen er der et rikt felt for jakt og fangst.»

Roald Amundsens dristige ferd mot Nordpolen har vakt hele verdens beundring. Alle folk er lysvåkne. De er klar over, at Amundsens flukt fra Spitsbergen og inn i det ukjente øde som omgir Nordpolen, var et utslag av en modig manns ubendige forskertrang og ukuelige vilje. En modig mann og en stålsatt karakter, som gjorde den største og mest dyrebare innsats som kan gjøres — sitt eget og sine kameraters liv. Intet under, at hele verden venter i dirrende spenning på å få vite, hvordan hans ferd er løpet av.

Skal Roald Amundsens flukt over polmarken kronas med hell — eller skal han og hans feller bukke under på dette eventyr? Det er det brennende spørsmål som nu optar alles sinn.

Også her i Frankrike. Hvor man går og hvor man står på boulevardene i Paris, hører man samtaler og gisninger om polflukten. Jeg hører ordet tigersprang, — og det slår mig, at det er adskillig sannhet i det. Det som før har kostet årelange anstrengelser, vilde Roald Amundsen nu ta i ett sprang.

Men ennå vet vi ikke utgangen. Eventyret er ennå ikke spunnet ut. I alles ansikter står der preget en levende sympati og interesse for denne nordmann som «vovet at legge ut». Mannsvilje og mannsmod avkrever respekt. Dypere er tiden ikke sunket.

Amerikaneren Peary påstod, at han nådde polen. Men videnskapsmennene verden rundt begynner nu å tvile. Hans observasjoner er aldri blitt offentliggjort. Det taler for sig. Og hans dagsmarsjer er lenger enn hva noen polarfarer før tilnærmelsesvis har nådd. Det er derfor adskillig grunn til tvil. Vil det gå Roald Amundsen bedre? Vil Sydpolens erobrere også sette sin fot på Nordpolen? Det er disse spørsmål vi alle venter på å få besvaret.

Sist lørdag gikk den kjente polarforsker Jean Charcot hen til en avisioskiosk for å kjøpe «Le Matin». Avisikonen som kjente Charcot, så interessert op. «Monsieur Charcot — hvordan tror De det er gått den stakkars Amundsen. Vil De ikke forsøke å komme ham til hjelp?» Avisikonens ord slo straks ned i

Charcots tanker. Vox populi — det var folkets røst. En time senere satt Charcot hos sin venn, marineminister Borel. Denne var straks begeistret over Charcots ide. Han gav ham et bindende løfte om utrustning for den franske stats regning. Polarskibet «Pourquoi-Pas» blev stillet til disposisjon for undsetningsmannskapet. Og om få dager står Charcot ferdig til start for Spitsbergen. Kom så og si, at franskmennene ikke kan handle raskt!

Jean Charcot er ingen ukjent mann med polarisen. Han var i årene 1905 på ekspedisjon mot Sydpolen med «Le Francais» og i 1908 en tur i farvandene henimot Nordpolen. Han er således ingen nybegynner eller dumpap. Han vet, hvad han vil.

Om Amundsens ferd, sier Charcot følgende, som for mig lyder mere fornuftig enn alt annet hvad der er sagt om Amundsen:

— Jeg er av naturen er sterk optimist. Jeg synes på ingen måte det er betenkelig, at nyhetene fra Amundsen uteblir. Der foreligger ingen grunn til overdreven engstelse. Man må nemlig anta, at Amundsen har nådd polen og er landet i dens nærhet. Han viser sig ikke på tilbaketuren, førenn han har de mest nøiaktige observasjoner. Når han så lander for annen gang, kan stedet være endel kilometer vekk fra Kap Columbia eller fra Spitsbergen. Han må derfor ta veien hjemover tilfots. Det er således intet forbausende i, at man i dette tilfelle ikke har hørt noe fra ham.

En annen hypotese. Amundsen har på sin ferd støtt på ukjent land. Han er følgelig steget ned og har tatt sine observasjoner. Og han har på denne måte forlenget sitt opphold ved polen. Andre formodninger er også mulige, slik, at de forklarer Amundsens taushet, uten at man derfor behøver å tro på en katastrofe eller en ulykke.

Man bør kanskje like så godt spørre, hvad Amundsen og hans ledsagere skal leve av i løpet av de måneder eller det år, som vil gå førenn de vender hjem. Svaret på dette spørsmål er enkelt. Amundsen har ført med sig levnetsmidler for en nærmere begrenset tid. Men hvad der er bedre: De regioner, han steifer igjennem, er ikke blottet for resourser. Ekspedisjonen har med sig fangstredskaper og geværer. Ved jakt og fangst kan de opdrive tilstrekkelig med fødemidler.

Selv om vi ikke får noen underretning fra dem førenn i juni neste år, er der etter min opfatning ingen grunn til å tro, at de er omkommet. Amundsen er altfor klok og rutinert polarfarer til at han ikke har tatt de nødvendige forholdsregler, og hans kjennskap til polaregnene er altfor inngående til at han ikke kan opta kampen med de farer, han møter.

Jeg holder fast på, hvad jeg sa. Selv om det vil gå et helt år uten nyheter fra ham, så tror jeg ikke, at hans dristige foretagende er strandet eller deltagerne falt som ofre for en ulykke, men at ferden metodisk og videnskapelig blir gjennomført.

Om undsetningen til Amundsen sier dr. Charcot endelig:

Den franske marine er den eneste, som eier et skib, som er avpasset, for en ekspedisjon i polarisen og som kan forutsettes å fylle sin hensikt uten uhell. «Pourquoi Pas» ligger nu i Cherbourg. Om fjorden dager vil den antagelig være ferdig til å dra avsted. Jeg vil søke etter Amundsen i hele juli og inntil utgangen av august måned. Etter den tid må Amundsen — hvis han ikke er kommet tilbake, — gå i vinterkvarter i polarisen».

Den storstilede hjelp, som er tilbuddt av Frankrike, er mottatt med takk av den norske regjering. Det skulde også bare ha manglet!

Et så hjertelig uttrykk for vennskap og sympati, som kommer til syne i denne fremstrakte hånd, skal vi være takknemlige for og vite å påskjønne. Mere stutete kan heller ikke Ola Normann være! Ikke minst fordi vi her har en fullgod garanti for, at hjelpeekspedisjonen vil være til god nytte.

Polarfeltet er stort. Man må ikke tro, at man er på den trygge side med et par flyvemaskiner alene. Amundsen og hans kamerater kan dukke frem igjen ved Alaska, men det kan like så godt hende på den lange strekning ved isbarrieren nordenfor Spitsbergen.

Og så kan vi gå med et beskjedent håp om, at han også denne gang har vunnet nytt land for den menneskelige viden.

Paris 3. juni 1925.

K. L.